

Skjøtsel: sviing

For å holde kystlynghei i hevd med et godt beitegrunnlag og som åpent landskap er det hensiktsmessig å svi av lynghei flekkvis og kontrollert. På den måten forynges røsslyngen og gjengroingsarter som krekling og eier reduseres. I brannflatene etablerer seg først mye gras og urter som utgjør et godt sommerbeite. Lyngandelen øker med årene og blir da et godt fôrgrunnlag om høsten og vinteren.

Kontrollert sviing innebærer at det foretas

- tilstrekkelig fuktighet eller tele i bakken
- under passe vindforhold
- med hjelp av terrengformer for å kontrollere brannretning
- tilstrekkelig folk og slukkeutstyr
- tenning av ilden i en brannlinje
- evt. etablering av branngater i forkant
- varsling av grunneier og brannvesenet

Vegaøyen

Tradisjonen om sviing har nesten vært forsvunnet i Vegaøyen. Det er usikker hvor ofte lyngen ble brent i gamle dager. Ved siden av et bedre beitegrunnlag var også økt tilgang til molte en motivasjon. Siden det finnes mange kalk-lyngheier i området som er gras- og urterike og uten dominans av røsslyng er det uvisst i hvilken grad disse arealene har faktisk blitt brukt som helårsbeite som forutsetter sviing.

I 2010 ble det startet opp med kontrollert sviing igjen. Det ble arrangert flere svikurs for lokalbefolkningen for å bevisstgjøre og lære bort tradisjonen. I Vegaøyen har det blitt gjennomført sviing i Holandsosen naturreservat, i Hysværet og på Torsøya.

Bilder: (A) Sviing på Torsøya (2015); (B) Sviing og slukking av lyng i Holandsosen (2010); (C) Etablering av gras og urter året etter brannen; små røsslyngplanter har spiret også.